

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 30.9.2020
SWD(2020) 306 final

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR

**2020 års rapport om rättsstatsprincipen
Landskapitel om rättsstatssituationen i Irland**

Följedokument till

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

**2020 års rapport om rättsstatsprincipen
Rättsstatssituationen i EU**

{COM(2020) 580 final} - {SWD(2020) 300 final} - {SWD(2020) 301 final} -
{SWD(2020) 302 final} - {SWD(2020) 303 final} - {SWD(2020) 304 final} -
{SWD(2020) 305 final} - {SWD(2020) 307 final} - {SWD(2020) 308 final} -
{SWD(2020) 309 final} - {SWD(2020) 310 final} - {SWD(2020) 311 final} -
{SWD(2020) 312 final} - {SWD(2020) 313 final} - {SWD(2020) 314 final} -
{SWD(2020) 315 final} - {SWD(2020) 316 final} - {SWD(2020) 317 final} -
{SWD(2020) 318 final} - {SWD(2020) 319 final} - {SWD(2020) 320 final} -
{SWD(2020) 321 final} - {SWD(2020) 322 final} - {SWD(2020) 323 final} -
{SWD(2020) 324 final} - {SWD(2020) 325 final} - {SWD(2020) 326 final}

SAMMANFATTNING

Ett antal reformer av rättsväsendets genomfördes 2019 eller håller på att förberedas. I synnerhet inrättades ett oberoende domarråd (*Judicial Council*) i slutet av 2019. Uppfattningen om rättsväsendets oberoende är visserligen redan god, men rådet kommer att bidra till att ytterligare främja rättsväsendets oberoende från den verkställande och lagstiftande makten. Dess kommitté för god domarsed (*Judicial Conduct Committee*) kommer att ansvara för disciplinära förfaranden, medan det slutliga beslutet om att avsätta domare förblir parlamentets (*Oireachtas*) befogenhet. En planerad reform syftar till att ändra systemet för utnämning och befordran av domare. Det är viktigt att rättsväsendets oberoende skyddas i denna reform, med hänsyn till Europarådets rekommendationer. En arbetsgrupp ska se över det antal och den typ av domare som krävs för att säkerställa effektiv rättsskipning under de kommande fem åren. Den pågående översynen av civilrättsskipningen kan ge möjlighet att förbättra tillgången till rättslig prövning, i synnerhet genom systemet för rättshjälp. Digitaliseringen och rättsväsendets resurser, däribland antalet domare, är fortfarande en utmaning.

Irland har genomfört flera reformer i syfte att stärka kampen mot korruption, i synnerhet genom 2018 års strafflag om korruptionsbrott (*Criminal Justice (Corruption Offences) Act 2018*). Strafflagen omfattade flera brott som rör korruption. Den innehåller dock en bestämmelse om dubbel straffbarhet, vilket kan begränsa möjligheterna att väcka åtal mot tagande och givande av muta i utlandet. Irland har en rättslig och institutionell ram om redovisning av tillgångar och intressen samt uppförandekoder och skyldighet att visa att skatt har betalats, som för närvarande granskas. 2015 års förslag till lag om standarder för den offentliga sektorn (*Public Sector Standards Bill 2015*) upphörde att gälla i och med upplösningen av underhuset (*Dáil*) i januari 2020. Den nya regeringens program innefattar ett åtagande att reformera och konsolidera lagstiftningen om normer i offentlig förvaltning (*Ethics in Public Office*). Irlands förtalslagar väcker frågor om pressens förmåga att avslöja korruption. En omfattande översyn av Irlands ram för korruptionsbekämpning genomförs för närvarande och en översyn av förtalslagstiftningen håller på att avslutas.

Vad gäller mediemångfalden fungerar konstitutionella garantier och solida regelverk inom en politisk kultur som undviker ingripanden i mediers redaktionella innehåll och förhindrar intressekonflikter avseende medieägande. Medietillsynsmyndigheten vidtog åtgärder för att varje år uppdatera och offentliggöra information om medieägande. Ytrandefriheten och rätten till tillgång till officiell information är väletablerade principer. Den omfattande användningen av och de höga kostnaderna för förtalsmål väcker oro. Ett oberoende privat system som inrättats och finansieras av de tryckta medierna, och som består av pressrådet (*Press Council*) och pressombudsmannen (*Press Ombudsman*), ser till att klagomål mot pressen handläggs med utgångspunkt i en uppförandekod.

När det gäller kontroller och motvikt finns det en etablerad praxis att samråda om utkast till lagstiftning från regeringen och parlamentet och att genomföra konsekvensbedömningar på förhand. Granskningen av enskilda ledamöters lagförslag som går vidare från en viss fas i lagstiftningsprocessen har utvecklats på liknande sätt. Den oberoende *Irish Human Rights and Equality Commission* är väl rustad att utföra sina uppgifter. Även om utrymmet för det civila samhällets organisationer i Irland i allmänhet anses vara öppet har det civila samhällets organisationer uttryckt oro när det gäller begränsningar av det civila samhällets insatser i fråga om den nuvarande tolkningen av vallagen (*Electoral Act*), som inför begränsningar av finansieringsmöjligheterna för det civila samhällets organisationer.

I. DOMSTOLSVÄSENDET

Irlands rättssystem grundar sig på *common law*, och har ett rättsväsende som är uppdelat i en civilrättslig och en straffrättslig gren. Domstolsväsendet består av en högsta överprövningsinstans, Högsta domstolen (*Supreme Court*), en appellationsdomstol (*Court of Appeal*) och domstolar som fungerar som första instans, vilket inbegriper en *High Court* med obegränsad behörighet i brottmål och tvistemål samt domstolar med begränsad behörighet, nämligen grevskapsdomstolar (*Circuit Courts*) och distriktsdomstolar (*District Courts*), som är regionalt organiserade. Två specialdomstolar för brottmål (*Special Criminal Court*) prövar brottmål som rör paramilitära, omstörtande eller organiserade brott¹. Dessutom är ett antal tribunaler verksamma på olika områden, bland annat arbetsplatsförhållanden². Sedan december 2019 är alla som innehar ett domarämbete ledamöter i det nyligen etablerade domarrådet. Irlands president utnämner domare på inrådan av regeringen. Nämnden för domarutnämning (*Judicial Appointments Advisory Board*) har till uppgift att välja lämpliga kandidater för utnämning. Åklagarmyndigheten ingår inte i domstolsväsendet. Riksåklagaren (*Director of Public Prosecutions*) ser oberoende till att straffrätten efterlevs i domstolarna. Rättegångar efter åtal genomförs av *barristers* som nomineras av riksåklagaren från fall till fall och väcker åtal i enlighet med riksåklagarens instruktioner. *Attorney General* är regeringens juridiska rådgivare. Det finns två sorters advokater: *solicitors*, som företräds av *Law Society*, och *barristers*, som företräds av *Bar of Ireland*³. Tillsynsmyndigheten för juridiska tjänster (*Legal Services Regulatory Authority*), ett oberoende organ som inrättades 2016, är Irlands nationella lagstadgade tillsynsmyndighet för båda grenarna av juristkåren.

Oberoende

Ett oberoende domarråd med uppgift att skydda rättsväsendets oberoende inrättades i slutet av 2019. En lång reformprocess hade lett till inrättandet av Irlands första permanenta domarråd. Dess huvudsakliga funktioner enligt lagen om domarråd (*Judicial Council Act*) är att behandla klagomål om tjänstefel inom rättsväsendet, säkerställa kontinuerlig utbildning av domare⁴ och ta fram riktlinjer för vissa frågor, inbegripet skadestånd för personskador. För dessa ändamål har rådet inrättat ett antal kommittéer, däribland kommittén för god domarsed, kommittén för rättsliga studier (*Judicial Studies Committee*), kommittén för personskador (*Personal Injuries Committee*) och en kommitté för riktlinjer för straffmätning (*Sentencing Guidelines Committee*). Rådet består av alla tjänstgörande domare (omkring 160 stycken), med en styrelse bestående av 11 domare: fem ordinarie ledamöter (ordföranden för Högsta domstolen (*Chief Justice*) och fyra domstolsordförande), fem domare som väljs av sina kolleger och en adjungerad domare som väljs av de andra styrelseledamöterna⁵. Inrättandet

¹ En jury bestående av tjänstgörande domare från *High Court*, grevskapsdomstolarna och distriktsdomstolarna utnämns till specialdomstolen för brottmål.

² Tribunaler handlägger även överklaganden av inkomstskatt, fordringar inom ramen för jämställdhetslagstiftningen, invandringsansökningar, stadsplanering och sysselsättningsfrågor. Dessa tribunaler leds av kvalificerade specialister och ordföranden deltar ofta i deras utnämningsförfaranden. Deras beslut kan överklagas eller granskas av grevskapsdomstolarna eller *High Court* på grund av rättsfrågor.

³ De flesta *solicitors* är egenföretagare och erbjuder tjänster direkt till allmänheten. Andra *solicitors* är anställda av exempelvis staten eller ett företag. De flesta *barristers* specialiserar sig som rättegångsombud och på tillhandahållandet av juridisk rådgivning och juridiska utlåtanden, även om de också kan vara anställda.

⁴ Detta följer även Grecos rekommendationer. Grecos fjärde utvärderingsomgång – utvärderingsrapport, punkt 161. Grecos fjärde utvärderingsomgång – preliminär efterlevnadsrapport, punkterna 48–51.

⁵ Enligt uppgifterna från det europeiska nätverket för domstolsadministrationer (ENCJ) är de tillgängliga medlen för rådet relativt begränsade. Bidrag från ENCJ till 2020 års rapport om rättsstatsprincipen.

av domarrådet kan bidra till att säkerställa rättsväsendets oberoende och kvalitet i enlighet med rekommendationerna från Gruppen av stater mot korruption (Greco)⁶.

Domstolarnas och domarnas uppfattade oberoende hos allmänheten och företag är högt. 74 % av allmänheten och 76 % av företagen uppfattar domstolarnas och domarnas oberoende som ”ganska eller mycket bra”⁷. Rättsväsendets uppfattade oberoende har varit konstant högt under de senaste åren.

En planerad reform syftar till att omorganisera systemet för utnämning och befordran av domare. Diskussionerna om denna reform har pågått i flera år. År 2017 överlämnade regeringen ett lagförslag om denna fråga till parlamentet, som upphörde att gälla i samband med utgången av föregående mandatperiod. I det nuvarande systemet rekommenderar nämnden för domarutnämning (JAAB)⁸ justitie- och jämställdhetsministern minst sju kandidater för varje ledig tjänst när domare utnämns för första gången⁹. Kandidaterna på listan rangordnas inte efter prioritet och regeringen måste inte välja från enbart listan. Irlands president befordrar domare¹⁰ på inrådan av regeringen och omfattas inte av det förfarande som JAAB genomför¹¹. Greco uttryckte oro¹² i fråga om det stora handlingsutrymme som lämnades den verkställande makten. I lagförslaget om kommissionen för domarutnämning föreskrevs att en ny kommission för domarutnämning skulle inrättas, som skulle innefatta en ordförande som inte var domare samt en majoritet lekmän. Lagförslaget syftade till att begränsa antalet föreslagna kandidater till högst tre, rangordnade efter kommissionens preferens, för varje ledig domartjänst. Enligt förslaget skulle dessutom alla domarutnämningar omfattas av detta förfarande (som skiljer sig från det nuvarande förfarandet, som endast gäller utnämningar av domare för första gången). De föreslagna bestämmelserna skulle kunna begränsa det politiska handlingsutrymmet vid domarutnämningar. Den nya kommissionens planerade sammansättning gav dock upphov till betänkligheter^{13,14} eftersom det innebar att majoriteten skulle vara lekmän. Programmet för den nya irländska regeringen som bildades i juni 2020 innehåller ett åtagande om att anta förslaget till lag om en kommission för domarutnämning (*Judicial Appointments Commission Bill*) inom de första sex månaderna av dess mandat. Regeringen har åtagit sig att samarbeta med berörda parter för att göra lämpliga ändringar av det nuvarande utkastet till lag och därmed garantera att det får ett brett stöd. Det skulle bland annat vara ändringar för att

⁶ Grecos fjärde utvärderingsomgång – utvärderingsrapport, punkt 124. Grecos fjärde utvärderingsomgång – preliminär efterlevnadsrapport, punkt 26.

⁷ Digram 44, 46 och 48, resultattavla för rättskipningen i EU 2020. Nivån av upplevt oberoende hos rättsväsendet kategoriseras på följande vis: mycket låg (mindre än 30 % av de tillfrågade anser att rättsväsendets oberoende är ganska bra eller mycket bra), låg (30–39 %), genomsnittlig (40–59 %), hög (60–75 %), mycket hög (mer än 75 %).

⁸ JAAB består av fem domstolsordförande, *Attorney General*, en företrädare för både *Law Society* och *Bar Council* samt tre lekmän utnämnda av justitie- och jämställdhetsministern.

⁹ Avsnitt 16.4 i *Courts and Court Officers Act 1995*.

¹⁰ Processen kallas på engelska för ”elevation”.

¹¹ Domare kan skriva till *Attorney General* och begära befordran till en högre domstol. Regeringen beaktar dessa önskemål när den nominerar en kandidat till en ledig domartjänst i den relevanta domstolen.

¹² I en ännu oförverkligad rekommendation betonade Greco behovet av att se över det nuvarande systemet för val, rekrytering, befordran och förflyttning av domare i syfte att rikta in utnämningarna på de mest kvalificerade och lämpliga kandidaterna på ett öppet sätt, utan ett alltför stort inflytande från den verkställande makten. Behovet av att ge JAAB tillräckliga resurser har också tagits upp. Grecos fjärde utvärderingsomgång – utvärderingsrapport, punkt 132. Grecos fjärde utvärderingsomgång – preliminär efterlevnadsrapport, punkt 37.

¹³ Europeiska kommissionen, *Country Reports Ireland* (SWD(2018) 206 final), 2019 (SWD(2019) 1006 final), 2020 (SWD(2020) 506 final).

¹⁴ Grecos fjärde utvärderingsomgång – preliminär efterlevnadsrapport, punkterna 35–36.

säkerställa att ordföranden för Högsta domstolen är organets ordinarie ledamot. Det är viktigt att denna reform tar hänsyn till Europarådets rekommendationer om sammansättningen av den myndighet som fattar beslut om valet av domare och deras karriär samt dess roll i utnämningsförfarandet¹⁵.

Ett nytt organ med ansvar för disciplinära förfaranden mot domare har inrättats som förbättrar domares ansvarsskyldighet. Domarrådet har inrättat en kommitté för god domarsed för att behandla klagomål om tjänstefel inom rättsväsendet samt ta fram riktlinjer om god domarsed och etik som ska antas av rådet. Dessutom ger kommittén råd och rekommendationer om god domarsed och etik. Kommittén består av fem domstolsordförande som ordinarie ledamöter, tre domare som väljs av sina kolleger och fem lekmän som utnämns av regeringen från de som rekommenderas av *Public Appointments Service*. Före denna reform var den enda disciplinära påföljd som kunde tillämpas på domare avsättning från tjänsten genom beslut i parlamentets båda kamrar på grund av konstaterat olämpligt uppträdande eller konstaterad oförmåga¹⁶. En sådan påföljd har dock aldrig tillämpats. Reformen av systemet för disciplinära påföljder skulle kunna leda till bättre ansvarsskyldighet för domare. Den bör bevara rättsväsendets oberoende i enlighet med EU-rätten¹⁷ och ta hänsyn till Europarådets rekommendationer¹⁸. Avsättning från domartjänsten på disciplinära grunder är fortfarande en av de möjliga påföljderna. Om en sådan påföljd planeras ansvarar kommittén för god domarsed för att hänskjuta ärendet till justitie- och jämställdhetsministern för framläggande av förslag till parlamentets kamrar om att avsätta domaren. Parlamentet har alltså ansvaret för att besluta om domares avsättning från tjänsten och har i det avseendet ett visst mått av frihet¹⁹, vilket skulle kunna väcka frågor om politiseringen av processen. Slutligen är utrymmet för rättslig prövning vid disciplinära påföljder eller avsättning från tjänst begränsat till endast förfarandets lagenlighet, utan möjlighet att ifrågasätta dess innehåll²⁰.

Den nyligen inrättade kommittén för riktlinjer för personskador (*Personal Injuries Guidelines Committee*) ansvarar för att sammanställa allmänna riktlinjer för det

¹⁵ Se Europarådets ministerkommittés rekommendation CM/Rec(2010)12, punkterna 46–47. Europeiska unionens domstol har, inom ramen för domarutnämningar som görs av verkställande organ på ett domstolsråds begäran, uppgett att om ett sådant råd ska kunna bidra till att göra processen mer objektiv bör den vara tillräckligt oberoende av den lagstiftande och verkställande makten samt av den myndighet till vilken den är skyldig att inlämna ett förslag om domarutnämning. Domstolens dom av den 19 november 2019, A. K, förenade målen C- 585/18, C- 624/18 and C- 625/18, punkterna 137 och 138.

¹⁶ Artikel 35.4.1 i konstitutionen.

¹⁷ Se fotnot 18 i punkt 67 i domstolens dom av den 25 juli 2018, LM, C216/18 PPU.

¹⁸ Se punkt 69 i Europarådets ministerkommittés rekommendation CM/Rec(2010)12. I en ännu oförverkligad rekommendation från Greco hänvisas det till behovet av att formellt fastställa en uppförandekod för domare och koppla ett sådant instrument till en mekanism för ansvarsskyldighet. Grecos fjärde utvärderingsomgång, punkt 146. Grecos fjärde utvärderingsomgång – preliminär efterlevnadsrapport, punkt 43.

¹⁹ Avsnitt 89 i *Judicial Council Act 2019*.

²⁰ I detta sammanhang konstaterade domstolen att ”regler [...] som gör det möjligt att överklaga besluten från de disciplinära organen till domstol, är alla garantier som är av grundläggande betydelse för att rättsväsendets oavhängighet ska upprätthållas” (domstolens dom av den 25 juli 2018, LM, C- 216/18 PPU, punkt 67). Dessutom har Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna fastställt att rättslig prövning av disciplinära påföljder mot domare måste anpassas till tvistens syfte, dvs. till den disciplinära arten av de administrativa besluten i fråga. Detta gäller i ännu högre grad för disciplinära förfaranden mot domare, som måste respekteras i den grad som krävs för att de ska kunna utföra sina uppgifter (dom från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna av den 6 november 2018, Ramos Nunes de Carvalho e Sá mot Portugal, mål 55391/19, 57728/13 och 74041/13, punkt 196; se även punkterna 176–186. Se även domen från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna av den 5 maj 2020, Kövesi mot Rumänien, mål 3594/19, punkt 154).

skadestånd som kan domstolar kan bevilja. Inrättandet av denna kommitté²¹ följer en rekommendation i rapporten från kommissionen för personskador²² och syftar till att främja konsekvens i skadeståndsnivån. Vidare har kommittén för riktlinjer för straffmätning och information (*Sentencing Guidelines and Information Committee*)²³ till uppgift att utarbeta riktlinjer för straffmätning. Även om riktlinjerna är icke-bindande måste en domstol enligt lagen om domarråd ta hänsyn till dessa riktlinjer och uppge skälen till eventuella avvikelser från riktlinjerna²⁴. Genom denna bestämmelse blir det möjligt att bedöma i vilken utsträckning riktlinjerna följs och kan användas av appellationsdomstolarna när de ska avgöra om de skäl som anges för avvikelserna är motiverade eller inte. När sådana riktlinjer genomförs ska vederbörlig hänsyn tas till respekten för rättsväsendets oberoende, inte bara från otillbörlig påverkan utanför rättsväsendet utan även inifrån²⁵.

Kvalitet

Rättsväsendets budget och antalet domare är lägre än genomsnittet i EU. Även om rättsväsendets budget per capita, som var 55,7 euro 2018, har ökat kontinuerligt under de senaste åren har budgeten som en andel av BNP stagnerat²⁶. Dessutom ökade en ny lag om domstolarna (*Courts Act*) det högsta antalet ordinarie domare i appellationsdomstolen från 9 till 15. Enligt uppgifterna från 2018 var dock antalet domare i Irland 160, vilket är det lägsta antalet per capita i EU²⁷. Det regeringsprogram som tillkännagavs i juni 2020 innehåller ett åtagande om att inrätta en arbetsgrupp som ska se över hur många och vilken typ av domare som krävs för att säkerställa effektiv rättskipning under de kommande fem åren.

En översynsgrupp har inrättats för att bedöma förvaltningen av civilrättskipningen i syfte att bland annat förbättra tillgången till rättslig prövning och minska kostnaderna för rättstvister²⁸. Översynsgruppen kommer att rapportera och utfärda rekommendationer till justitie- och jämställdhetsministern senare under 2020. Dessa översyner kan behandla de

²¹ Kommittén för riktlinjer för personskador består av sju domare som nomineras av ordföranden för Högsta domstolen.

²² Andra och sista rapporten från kommissionen för personskador, Irlands ministerium för handel, näringsliv och innovation, juli 2018.

²³ Kommittén för riktlinjer för straffmätning består av åtta domare som nomineras av ordföranden för Högsta domstolen och fem lekmän som utnämns av regeringen från personer som rekommenderats av *Public Appointment Service*.

²⁴ Avsnitten 92 och 99, som ändrar avsnitt 22 i *Civil Liability and Courts Act 2004*.

²⁵ Enligt Europarådets standarder måste rättsväsendets oberoende respekteras inte bara från otillbörlig påverkan utanför rättsväsendet utan även inifrån. Dom från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna av den 22 december 2009, Parlov-Tkalčić mot Kroatien, punkt 86: *Detta interna oberoende hos rättsväsendet innebär att de måste vara fria från direktiv eller påtryckningar från andra domare eller från de som har ett administrativt ansvar i domstolen, exempelvis domstolens ordförande eller chefen för en avdelning vid domstolen. Avsaknaden av tillräckliga skyddsåtgärder som säkerställer domarnas oberoende inom rättsväsendet och i synnerhet gentemot deras överordnade inom rättsväsendet kan leda till att domstolen slår fast att en kärandes tvivel om en domstols (oberoende och) opartiskhet kan sägas ha varit objektivt motiverat.* Enligt Venedigkommissionen är den praxis för riktlinjerna som valts av Högsta domstolen eller en annan högsta domstol och därmed är bindande för lägre domstolar problematisk när det gäller internt oberoende (Venedigkommissionens yttrande (CDL-AD(2010)004-e, punkt 70).

²⁶ Diagram 33 i resultattavlan för rättskipningen i EU 2020.

²⁷ Diagram 35 i resultattavlan för rättskipningen i EU 2020.

²⁸ Översynsgruppen överväger även att förbättra förfarandena och metoderna för att säkerställa snabba förhandlingar, ta bort föråldrade, onödiga eller överdrivet komplexa rättegångsregler, se över lagen om muntlig förberedelse, uppmuntra alternativa tvistlösningsmetoder, se över användningen av elektroniska kommunikationsmetoder, inbegripet virtuella rättstvister, granska i vilken utsträckning yttranden och inlagor och andra rättsakter bör vara tillgängliga eller åtkomliga på internet, identifiera steg för att uppnå mer effektiva resultat för domstolsanvändare, med särskild tonvikt på sårbara domstolsanvändare.

frågor som har uppkommit när det gäller de tillgängliga medlen för systemet för rättshjälp i civilmål och den tid som behövs för *Legal Aid Board* för att bedöma berättigandet till rättshjälp i civilmål²⁹. Dessutom utesluts förfaranden vid tribunaler (t.ex. för yrkanden vid *Workplace Relations Commission* och arbetsdomstolen (*Labour Court*)) från rättshjälp, utom i samband med asylmål. Detta togs upp av *Irish Human Rights and Equality Commission* 2019³⁰. Översynsgruppen kommer även att titta på olika sätt att uppmuntra alternativa tvistlösningsmetoder, vilket skulle kunna förbättra incitamenten att använda alternativa tvistlösningsmetoder som för närvarande används mycket sällan i Irland³¹. På grundval av rapporten från översynsgruppen innehåller regeringsprogrammet ett åtagande att genomföra reformer av förvaltningen av civilrättskipningen, som omfattar frågor som exempelvis effektivt och ändamålsenligt utnyttjande av domstolar och rättsliga medel. Dessutom har arbetet med att utarbeta det nya förslaget till strafflag om rättshjälp (*Criminal Justice (Legal Aid) Bill*) kommit långt. Syftet med den nya lagstiftningen är att uppdatera och stärka system för beviljande av rättshjälp i brottmål, bland annat genom att överföra ansvaret för administrationen av systemet från justitie- och jämställdhetsministern till *Legal Aid Board*.

Tillsynsmyndigheten för juridiska tjänster håller på att vidta åtgärder för att komma till rätta med de återstående hindren på marknaden för juridiska tjänster. Sedan 2015 års lag om tillsyn av juridiska tjänster (*Legal Services Regulation Act 2015*) antogs finns fortfarande inskränkningar i tillhandahållandet av juridiska tjänster, vilket hämmar konkurrensen och därmed ökar rättegångskostnaderna³². År 2019 införde tillsynsmyndigheten för juridiska tjänster en ny affärsmodell för kommanditbolag med begränsat ansvar för delägarna. En ny ram för juridiska partnerskap, som kan inbegripa partnerskap mellan två *barristers* respektive mellan en *barrister* och en *solicitor*, planeras införas 2020. En ny bestämmelse som infördes i lagen om tillsyn av juridiska tjänster 2019 skärpte kraven för *solicitors* att fortlöpande ge klienterna korrekt information om rättegångskostnaderna³³. Myndigheten kommer även att återkomma till ämnet sektorsövergripande metoder (som inbegriper rättstillämpare och andra yrken) och har inlett ett offentligt samråd om en eventuell sammanslagning av yrkena *barrister* och *solicitor*.

Arbetet pågår för att digitalisera rättssystemet³⁴. Irland ligger under genomsnittet i EU när det gäller tillgången till elektroniska medel, informations- och kommunikationsteknik för ärendehantering och statistik om domstolarnas verksamhet³⁵. Domstolsverket (*Courts*

²⁹ *Irish Law Society*, bidrag från februari 2018 till *Review of the Administration of Civil Justice*; *Council of the Bar of Ireland*, bidrag av den 25 november 2019 till *Joint Committee on Justice and Equality on Access to Justice and Legal Costs*.

³⁰ *Irish Human Rights and Equality Commission (IHREC)*, *Ireland and the Convention on the Elimination of Racial Discrimination*, november 2019, s. 142.

³¹ Diagram 30 i resultattavlan för rättskipningen i EU 2020. Inrättandet av medlingsrådet (*Mediation Council*), i enlighet med 2017 års lag om medling (*Mediation Act 2017*), framskrider och ska ske snarast möjligt.

³² Europeiska kommissionen, *Country Report Ireland*, SWD(2020) 506 final.

³³ Den 7 oktober 2019 ersattes dessutom *Office of the Taxing Master* av *Office of the Legal Costs Adjudicators*, i enlighet med del 10 i lagen om tillsyn av juridiska tjänster. Detta innebär ett nytt och förbättrat system för rättegångskostnader som leder till större insyn och en modernisering och reform av det tidigare systemet för fastställande av rättegångskostnader. En *Chief Legal Cost Adjudicator* och en *Legal Cost Adjudicator* utnämndes i oktober 2019. Den andra *Legal Cost Adjudicator* har utnämnts och kommer att inleda sitt arbete i oktober 2020.

³⁴ Dessutom noteras att aktuella statistiska uppgifter om rättsväsendet inte ger möjlighet att rapportera om uppgifter om tid för inledning av civilrättsliga och administrativa ärenden i resultattavlan för rättskipningen i EU

³⁵ Diagram 27 och 40 i resultattavlan för rättskipningen i EU 2020.

Service) har tagit fram ett strategiskt dokument³⁶ i syfte att förverkliga digitaliseringen och stödja rättsväsendet i processen. Denna strategi syftar till att minimera antalet mål som domstolsväsendet måste handlägga genom att närvaro vid förhandlingar endast ska krävas vid behov, förhandlingar och information om mål ska hållas och hanteras digitalt och en digital modell för registrering av domstolsakter ska antas. Projektet *Courts Service Online (CSOL)* syftar till att inrätta ett enda system för hantering av civilmål för att tillhandahålla en gemensam plattform för alla jurisdiktioners civilrättsliga förfaranden. Det nya systemet inbegriper möjligheten att göra ansökningar och betalningar online, samla beslut och registrera vissa dokument elektroniskt. Arbetsområden som gynnas av den nya plattformen är bland annat insolvensmål och småmål samt förfarandena vid Högsta domstolen och appellationsdomstolen. År 2019 utvidgades CSOL ytterligare för att underlätta elektronisk registrering av ansökningar till *Office of the Legal Costs Adjudicator*. I den pågående översynen av det civilrättsliga systemet undersöks även användningen av elektroniska kommunikationsmetoder, bland annat virtuella rättstvister och i vilken utsträckning yttranden och inlagor och andra rättsakter bör vara tillgängliga eller åtkomliga på nätet.

Åtgärder har vidtagits för att underlätta domstolarnas fortsatta verksamhet under covid-19-pandemin. I synnerhet inleddes ett program för att underlätta förhandlingar på distans i april 2020, och antalet virtuella förhandlingar har därefter ökat stadigt. Dessutom har Högsta domstolen och appellationsdomstolen i hög grad använt sig av virtuella förhandlingar i mål om överklagande. När det gäller straffrättsliga förfaranden har ansökningar på distans ökat i brottmål. Förhandlingar på distans används allt oftare vid häktningsförhandlingar, ansökningar om frigivning mot borgen och ajourneringar där den åtalade är häktad³⁷. En ny lag från augusti 2020 gör det möjligt att oftare använda förhandlingar på distans i civilmål och överklaganden i brottmål. Den utökar även möjligheten till elektronisk registrering och elektroniska överföringar i civilmål samt möjligheten att hålla möten på distans³⁸. Mindre förseelser prövas fortsatt i distriktsdomstolen, även om kapaciteten i domstolarna är mindre. Mål där den åtalade är häktad prioriteras. Domstolsverket har även tagit fram en informationsvideo om att besöka myndighetens lokaler under covid-19-restriktionerna.

Effektivitet

I den pågående översynen av det civilrättsliga systemet undersöks möjligheten att förbättra förfaranden och metoder för att säkerställa snabba förhandlingar. Den genomsnittliga handläggningstiden i första instans i *High Court* och grevskapsdomstolarna var cirka 750 dagar 2018, vilket var en ökning med cirka 70 dagar sedan 2017 för grevskapsdomstolarna³⁹. Den genomsnittliga handläggningstiden i *High Court*, som prövar handelsrättsliga mål i första instans, hade ökat från 287 dagar 2017 till 321 dagar 2018, medan längden på mål om personskador var ungefär 980 dagar 2018⁴⁰. Regeringen har även

³⁶ Courts Service, *Long-Term Strategic Vision to 2030: Supporting Access to Justice in a modern, digital Ireland*.

³⁷ I juli 2020 hölls cirka 400 domstolssammanträden på distans. Dessutom har upp till 3 000 ansökningar per videolänk skickats till brottmålsdomstolarna från fängelserna varje månad. Rättegångar med jury, som till stor del lades på is mellan mars och juni, har återupptagits.

³⁸ *Civil Law and Criminal Law (Miscellaneous Provisions) Act 2020*.

³⁹ 749 dagar i *High Court* 2018 (753 dagar 2017). 749 dagar i grevskapsdomstolarna 2018 (678 dagar 2017). 163 dagar i distriktsdomstolarna 2018 (120 dagar 2017).

⁴⁰ Mål om personskador pågick i genomsnitt i 983 dagar 2018 och 994 dagar 2017.

lovat att se över det antal och den typ av domare som krävs för att säkerställa snabba förhandlingar, i syfte att ta itu med vissa utmaningar avseende effektiviteten⁴¹.

Brottmålsförfarandet håller på att ses över. En översyn av den generella utformningen av förslaget till lag om straffrättsligt förfarande (*Criminal Procedure Bill*) godkändes av regeringen i juni 2015, men offentliggörandet av själva lagförslaget har sedan dess skjutits upp flera gånger. Det huvudsakliga syftet med denna lagstiftning är att skapa större effektivitet och rättvisa i rättegångsprocessen och minska förseningarna i det straffrättsliga systemet i allmänhet. Alla känsliga frågor som gäller rättegångens process och den bevisning som ska lämnas in skulle i möjligaste mån lösas innan processen inför juryn inleds, vilket skulle minska risken för onödiga avbrott av rättegången på rättslig grund. Detta skulle även kunna gynna kampen mot korruption.

Ett ersättningssystem för mål med överdrivet långa domstolsförfaranden saknas fortfarande. Lagstiftning som inrättar ett ersättningssystem för att bevilja skadestånd vid utdragna domstolsförfaranden krävs enligt en dom från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (nedan kallad *Europadomstolen*)⁴², men har ännu inte lagts fram i parlamentet. Regeringen godkände det lagförslag som föreskrev en ersättningsmekanism i form av icke-domstolsbaserad kompensation⁴³. I maj 2019 välkomnade parlamentets gemensamma kommitté för rättvisa och jämställdhet (*Joint Committee on Justice and Equality*) försöket att införa kompensationen, men uttryckte oro för att den icke-domstolsbaserade modellen var den mest effektiva metoden. Verkställigheten av Europadomstolens dom står under utökad tillsyn av Europarådets ministerkommitté⁴⁴.

II. RAMEN FÖR KORRUPTIONSBEKÄMPNING

Befogenheterna och ansvarsområdena när det gäller utarbetandet och genomförandet av politik för korruptionsbekämpning samt förebyggande, upptäckt och utredning av samt åtal mot korruption är uppdelade mellan flera myndigheter. *Garda National Economic Crime Bureau*, som har inrättat en särskild korruptionsbekämpningsenhet, ansvarar för att utreda korruptionsbrott. 2015 års förslag till lag om standarder för den offentliga sektorn upphörde att gälla i och med upplösningen av deputeradekammaren i januari 2020. Den nya regeringens program innefattar ett åtagande att reformera och konsolidera lagstiftningen om normer i offentlig förvaltning. Kommissionen för normer i offentlig förvaltning (*Standards in Public Office Commission*, Sipo) ansvarar för att verkställa vallagen (*Electoral Acts*), lagen om etiska riktlinjer (*Ethics Acts*) och 2015 års lag om att reglera lobbyverksamheten (*Regulation of Lobbying Act 2015*). En omfattande översyn av Irlands ram för korruptionsbekämpning pågår för närvarande. Regeringen tillkännagav i sitt senaste program att den skulle ta itu med korruptionen till följd av en omfattande översyn av ramen för korruptionsbekämpning och öka korruptionsbekämpningsåtgärdernas effektivitet.

I 2019 års korruptionsindex från *Transparency International* fick Irland värdet 74/100 och kom på plats 8 i EU och plats 18 i världen⁴⁵. 68 % av de tillfrågade irländarna i den

⁴¹ Europeiska kommissionen, *Country Report Ireland*, SWD(2020) 506 final.

⁴² Dom från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (stora avdelningen) av den 10 september 2010, McFarlane mot Irland, mål 31333/06.

⁴³ Ersättning för förseningar i *Court Proceedings Bill*.

⁴⁴ Sista resolutionen från Europarådets ministerkommitté, CM/Del/Dec(2019)1362/H46-13, 3–5 december 2019.

⁴⁵ Transparency International, korruptionsindex 2019.

senaste Eurobarometerundersökningen⁴⁶ anser att korruptionen är utbredd i deras land (EU-genomsnitt: 71 %) och 25 % upplever att korruption påverkar dem i deras vardag (EU-genomsnitt: 28 %). När det gäller företag anser 33 % av dem att korruptionen är utbredd (EU-genomsnitt: 63 %). 11 % av alla företag anser att korruption är ett problem vid affärsverksamhet (EU-genomsnitt: 37 %). 35 % av alla tillfrågade anser att det finns tillräckligt många framgångsrika åtal för att avskräcka människor från korruption (EU-genomsnitt: 36 %) och 26 % av alla företag anser att personer och företag som åker fast för att ha mutat en högre tjänsteman straffas på lämpligt sätt (EU-genomsnitt: 31 %)⁴⁷.

Den rättsliga och institutionella ramen för korruptionsbekämpning har ändrats på ett par viktiga sätt den senaste tiden. Den senaste översynen handlar om strafflagen om korruptionsbrott⁴⁸, som undertecknades som lag den 5 juni 2018 och började gälla den 30 juli 2018. Lagen upphävde och ersatte tidigare lagstiftning mot korruption och införde samtidigt nya brott och högre straff för korruptionsbrott. Till följd av nya rekommendationer som utfärdats av Mahontribunalen⁴⁹ har nya brott införts genom lagen, såsom att göra betalningar till en tredje part med kännedom om att dessa betalningar kommer att användas som muta. Den inbegriper också förlängningar av presumptionerna om korruption, som hade varit med i 2001 års lag om ändring av lagen om förebyggande av korruption (*Prevention of Corruption Amendment Act 2001*). Straffansvar för företag infördes i den ändrade lagstiftningen 2018, men resultat måste fortfarande uppnås. Lagstiftningen om det straffrättsliga förfarandet har också ändrats (se avsnittet om rättvisa). Det ska noteras att regeringen i juni 2020 tillkännagav att en revidering av 2018 års strafflag om korruptionsbrott även planeras för att öka effektiviteten i åtal av ekonomisk brottslighet⁵⁰.

Befogenheterna och ansvarsområdena när det gäller utarbetandet och genomförandet av politik för korruptionsbekämpning samt förebyggande, upptäckt och utredning av samt åtal mot korruption är uppdelade mellan flera myndigheter i Irland. Polisen (*An Garda Síochána*) ansvarar för att utföra allt polisarbete i den irländska staten, bland annat brottsutredningar i kampen mot korruption. Polistjänstemän har även förflyttats till externa organ för att stödja och samordna utredningar av ekonomisk brottslighet, däribland kontoret för övervakning av att bolagslagen efterlevs (*Office of the Director of Corporate Enforcement*), kommissionen för konkurrens och konsumentskydd (*Competition and Consumer Protection Commission*) och ministeriet för sysselsättning och sociala frågor. Irlands nationella polismyndighet ansvarar för att utreda korruptionsbrott. *Garda National Economic Crime Bureau* (GNECB) har inrättat en särskild korruptionsbekämpningsenhet som exklusivt ansvarar för att utreda utländska mutor och utländsk korruption samt inhemska mutor och korruption av nationellt intresse. Korruptionsbekämpningsenheten fungerar som ett nav för utredning, förebyggande och störning av givande av muta och korruption, och i detta avseende ger enheten vid behov stöd till andra nationella och lokala enheter. Enheten inrättades för att fungera som organisatoriskt ansvarig för utredningen av korruption och givande av muta. Dess operationella räckvidd omfattar förebyggande, upptäckt, störning och utredning av förekomsten av mutor och korruption. Enheten söker proaktivt upp fall och samlar in upplysningar om mutor och korruption. I förhållande till de sammanlagda resurser som är avsatta för korruptionsbekämpning driver korruptionsbekämpningsenheten inom

⁴⁶ Särskild Eurobarometer 502 (2019).

⁴⁷ Flash Eurobarometer 482 (2019).

⁴⁸ Lagen undertecknades som lag den 5 juni 2018.

⁴⁹ Mahontribunalen undersökte vissa planeringsfrågor och betalningar till politiker. Den utfärdade sex rekommendationer med koppling till kampen mot korruption: <https://planningtribunal.ie/>.

⁵⁰ Regeringens program, juni 2020.

GNECB för närvarande sin verksamhet med begränsad kapacitet, med bara tre av sex tillsatta tjänster⁵¹.

När polisen har slutfört en korruptionsutredning skickas en akt till riksåklagaren, såvida inte utredningen avbröts på grund av otillräcklig bevisning. De korruptionsutredningar som GNECB gör stöds av relevanta nationella operativa enheter, exempelvis finanstillsynsmyndigheten (*Financial Intelligence Unit*) och, när det gäller beslagtagandet av tillgångar som anses vara vinning av brott, byrån för kriminella tillgångar (*Criminal Assets Bureau*), som är en oberoende byrå som består av flera olika organ. Efter slutförandet hänskjuts alla korruptionsutredningar som polisen gjort till riksåklagaren. Riksåklagaren har ingen utredande roll, men samarbetar regelbundet med polisen och andra undersökande organ under brottsutredningar, särskilt med att lämna juridisk och lagföringsmässig rådgivning. Det finns även ett antal komplexa korruptionsutredningar där en akt lämnas in för juridisk rådgivning till riksåklagaren, vanligtvis till den särskilda enheten för ekonomisk brottslighet innan utredningen avslutas. I juni 2019 inledde *Garda Inspectorate* en översyn av hur polisen bekämpar korruption i de egna leden.

Strukturerna och förfarandena för korruptionsbekämpning på det straffrättsliga området håller på att utvärderas. År 2018 utnämnde justitie- och jämställdhetsministern en tidigare riksåklagare och expert på korruptionsbekämpning till att leda översynen om huruvida de olika statliga organen som arbetar med korruptionsbekämpning samarbetar effektivt, i syfte att upptäcka eventuella luckor eller hinder. Översynsgruppen ska lägga fram sina resultat senare under hösten 2020. Regeringen tillkänna gav i sitt program som antogs i juni 2020 att den skulle bekämpa korruption, följa upp översynen och effektivisera korruptionsbekämpningsåtgärderna.

Vissa korruptionsmål på hög nivå har behandlats av undersökningstribunaler. Sådana förfaranden är ofta väldigt långdragna, och i vissa fall förklarade domstolarna bevisningen otillåtlig. *Transparency International Ireland* har kallat tribunaler för ett långt, dyrt och otillfredsställande sätt att avslöja korruption⁵². Det har funnits tio tribunaler sedan 1991. Moriartytribunalen om betalningar till politiker och Mahontribunalen om planeringsfrågor pågick i 14 respektive 16 år.

Åtgärder för förebyggande av korruption och främjande av integritetsåtgärder har vidtagits. Dessa anges i ett antal lagar, däribland lagen om etiska riktlinjer⁵³ och 2015 års lag om att reglera lobbyverksamheten⁵⁴. Lagen om att reglera lobbyverksamheten har gjort det obligatoriskt att offentliggöra information om lobbyverksamhet och uppsökning av offentliga tjänstemän i ett webbaserat lobbyregister. Enligt vad som fastställs i lagen om etiska riktlinjer är Sipo en oberoende tillsynsmyndighet med stort ansvar för att förebygga korruption och intressekonflikter. Sipo har bland annat till uppgift att administrera de etiska ramarna för den offentliga sektorn och reglera lobbyverksamhet. Enligt lagen om att reglera lobbyverksamheten kan Sipo sammanfattningsvis undersöka bristande efterlevnad och väcka åtal mot andra överträdelser, exempelvis underlåtenhet att lämna en deklaration före den

⁵¹ Resursproblemet har nämnts som en utmaning när det gäller utredningar. Det kan även vara svårt att få elektronisk övervakning för sådana korruptionsfall eftersom de prioriteras lägre än fall av terrorism eller organiserade kriminella grupper.

⁵² *Transparency International Ireland, Submission to the Department of Justice and Equality Review Group consultation on anti-fraud and anti-corruption structures and procedures*, 2019.

⁵³ *The Ethics in Public Office Act 1995 och Standards in Public Office Act 2001.*

⁵⁴ *Regulation of Lobbying Act 2015.*

lagstadgade tidsfristen. Den del av lagen som innehåller utrednings- och verkställighetsbestämmelser trädde i kraft den 1 januari 2017. Sipo övervakar lobbyregistret.

Allmänna bestämmelser och förfaranden om intressekonflikter anges i lagen om etiska riktlinjer. Sipo offentliggör riktlinjer om efterlevnad av bestämmelserna i denna lag. Dessutom ansvarar Sipo för att hantera systemen för offentliggörande av intressen och skatteskulder samt för att undersöka och rapportera eventuella överträdelser av etiklagstiftningen. Dessa funktioner för Sipo rör befattningshavare (inbegripet ministrar och statssekreterare), *Attorney General*, särskilda rådgivare och innehavare av särskilda styrelseuppdrag och befattningar i den offentliga sektorn. Lagen om skydd för utlämning av uppgifter (*Protected Disclosures Act*), som inrättar en omfattande rättslig ram för skydd av visselblåsare och skydd mot repressalier, har gällt sedan 2014. *Transparency International* rapporterar att även om antagandet av lagstiftning om visselblåsare 2014 följdes av en ökning med 115 % av personer som krävde juridisk specialhjälp eller vägledning sedan 2011 finns det fortfarande vissa problem när det gäller uppföljningsåtgärder⁵⁵. Resultaten från en Eurobarometerundersökning visar att 32 % av de tillfrågade anser att det inte finns något skydd för de som anmäler korruption⁵⁶.

Utredningen och övervakningen av efterlevnaden av etiska riktlinjer möter vissa rättsliga och strukturella hinder. Lagen om etiska riktlinjer gör det möjligt för Sipo att tillsätta en utredare för att göra en preliminär utredning efter ett klagomål, vilket kan hindra anseendet från att skadas när anklagelserna visar sig sakna grund. När Sipo inleder en utredning på eget initiativ kan den dock inte tillsätta en utredare. Detta har den praktiska följden att tröskeln för att inleda en fullständig utredning på eget initiativ är ganska hög. En fullständig förhandling i samband med utredningen kan dessutom endast ske när alla sex medlemmar av Sipo är närvarande, medan resten av Sipos arbete kan fortsätta med tre medlemmar närvarande. Resurserna är också relativt begränsade med tanke på Sipos breda ansvarsområde.

III. MEDIERNAS MÅNGFALD

Den irländska konstitutionen utser staten till garanten för utövandet av de grundläggande rättigheterna, bland annat yttrandefrihet och pressfrihet, som omfattas av allmän ordning och moral⁵⁷. Irlands radio- och televisionsmyndighet (*Broadcasting Authority of Ireland*) inrättades genom 2009 års lag om sändning (*Broadcasting Act*). Tillgång till information omfattas av lagarna om informationsfrihet från 1997, 2003 och 2014 (*Freedom of Information Acts 1997, 2003, 2014*) och skyddet av visselblåsare föreskrivs i 2014 års lag om skydd för utlämning av uppgifter (*Protected Disclosures Act 2014*). Ett samråd om översynen av den irländska förtalslagen ägde rum i slutet av 2016, och den regering som tillträder 2020 har utlovat reformer på detta område⁵⁸.

⁵⁵ Transparency International, *Speak Up report 2017*.

⁵⁶ Särskild Eurobarometer 502 (2019).

⁵⁷ *Personal Rights*, artikel 40, punkt 6.1.

⁵⁸ Irland hamnar på trettonde plats i det internationella pressfrihetsindexet 2020, vilket är två platser högre än 2019. Reportrar utan gränser, Irland. 2009 års förtalslag (*Defamation Act 2009*) föreskriver att justitieministern kan ge lagstadgad rätt åt ett självstyrande organ för de tryckta medierna att betecknas som ”pressrådet”, under förutsättning att det uppfyller kriterierna om oberoende och andra aspekter enligt tabell 2 i lagen. År 2010 fattade justitieministern enligt 2009 års lag ett beslut om att erkänna Irlands pressråd (*Press Council of Ireland*) som pressrådet (*Press Council*) i den mening som avses i förtalslagen. Pressrådet är därmed ett ej författningsreglerat organ som dock erkänns i lag.

Tillsynsmyndigheten för audiovisuella medietjänster, *Broadcasting Authority of Ireland (BAI)*, anses vara effektiv, öppen och oberoende⁵⁹. 2009 års lag om sändning⁶⁰ innehåller ett antal bestämmelser som syftar till att säkerställa att BAI är rättsligt åtskilt från regeringen och funktionellt oberoende av regeringen och andra organ. Dess oberoende bedömdes vara utsatt för en mycket låg risk enligt rapporten om Irland 2018–2019 från övervakningsverket för mediepluralism (MPM 2020). BAI består av nio ledamöter. Fem ledamöter, inbegripet ordföranden, utses av regeringen genom nominering av kommunikationsministern och fyra ledamöter utses av regeringen genom nominering av samma minister, men med hänsyn till ett parlamentsutskotts rekommendationer. I lagen fastställs en hög tröskel för regeringens uppsägning av en ledamot i BAI och ett krav på att resolutioner antas av parlamentets båda kammare som vill att personen ska sägas upp.

I januari 2020 lämnade kommunikationsministern ett förslag till lag om säkerhet och mediereglering på nätet (*Online Safety and Media Regulation Bill*) för att införliva delar av det reviderade direktivet om audiovisuella medietjänster. Den nya regeringen planerar i sitt program att anta lagförslaget. I det reviderade direktivet om audiovisuella medietjänster (AVMSD) fastställs ett antal särskilda garantier för de nationella medietillsynsmyndigheternas oberoende och ändamålsenlighet. Irland håller för närvarande på att införliva det reviderade AVMSD-direktivet. Genom det nya lagförslaget inrättas även en kommission med ansvar för säkerhet på nätet (*Online Safety Commissioner*) och BAI struktureras om till en mediekommission med ansvar för hela den audiovisuella sektorn (radio- och tv-sändningar, audiovisuella tjänster på begäran och nätplattformar, bl.a. sociala medier).

Irlands pressråd och pressombudsman behandlar klagomål mot pressen⁶¹. De omfattar tidningar (tryckta och på nätet), tidskrifter och nyhetspublikationer som endast finns på nätet som är ledamöter i pressrådet. Pressrådet har tretton ledamöter. Sju, inbegripet ordföranden, är oberoende ledamöter som utses genom en offentlig uttagning. De återstående sex ledamöterna väljs inom pressbranschen. Pressrådet utser pressombudsmannen genom en offentlig uttagning. Pressombudsmannen tar emot klagomål från allmänheten och försöker lösa dem genom förlikning eller medling. Om detta inte är möjligt fattar pressombudsmannen ett beslut utifrån uppförandekoden. Pressrådet beslutar om överklaganden på grundval av pressombudsmannens beslut och om klagomål som hänskjutits till rådet direkt från pressombudsmannen.

BAI ingick ett avtal med Dublin City University 2019 om att uppdatera och årligen offentliggöra information om ägande och kontroll samt ändringar av detta. Enligt den irländska bolagsrätten måste inte företag, oavsett om de är medierelaterade eller inte, offentliggöra vem som har vinstintresse i deras aktier⁶². Vad gäller radio- och tv-medier med tillstånd av BAI får allmänheten, i BAI:s lokaler, undersöka alla avtal som undertecknats av BAI som innehåller uppgifter om medieföretags ägarstruktur. I 2014 års lag om konkurrens och konsumentskydd (*Competition and Consumer Protection Act*) anges dessutom att vid

⁵⁹ Övervakningsverket för mediepluralism 2020, s. 10, bekräftat genom information som mottagits i samband med det landsbesöket.

⁶⁰ *Broadcasting Act 2009*.

⁶¹ Pressrådet och pressombudsmannen inrättades genom en process som inleddes 2004 när branschen skapade en styrkommitté för pressbranschen (*Press Industry Steering Committee*) som består av företrädare för utgivare och journalister. Processen ledde till inrättandet av pressrådet 2007 och pressombudsmannen 2008 samt utarbetandet av en uppförandekod. <https://www.pressombudsman.ie/>.

⁶² Ett register över verkligt ägande upprättades i Irland. Allmänheten kan begära tillgång till en begränsad mängd information om verkligt ägande.

mediefusion eller -förvärv måste de inblandade företagen underrätta kommunikationsministern om alla detaljer som rör ägandet av dessa företag. Lagen kräver också att BAI utarbetar och offentliggör en rapport som beskriver ägandet och kontrollen av företag som driver ett medieföretag i Irland. I rapporten anges dessutom förändringar av ägande och kontroll av sådana företag under de senaste tre åren och den tillhandahåller en analys av effekterna av sådana förändringar för mediemångfalden i Irland. Två sådana rapporter har redan framställts: en för 2012–2014 och en för 2015–2017⁶³. I det reviderade AVMSD-direktivet uppmuntras medlemsstaterna att anta lagstiftningsåtgärder som föreskriver att leverantörer av medietjänster under deras jurisdiktion ska tillhandahålla information om sin ägarstruktur, inbegripet verkliga huvudmän. MPM 2020-rapporten för Irland bedömer att insynen i medieägandet är utsatt för medelstor risk och har förbättrats något sedan tidigare utvärderingar på grund av förändringar efter införlivandet av EU:s penningtvättsdirektiv (november 2018) och ovannämnda lag om konkurrens och konsumentskydd.

Det finns inga särskilda regler om statlig reklam i medier. MPM 2017-rapporten om Irland⁶⁴ tog upp frågan om bristen på särskilda regler utöver standardregler om upphandling när det gäller placering av statlig reklam i medier. Den rättsliga ramen är fortfarande densamma. Det verkar dock som att det enda anmärkningsvärda problemet som har rapporterats sedan dess var kontroversen när lokala och regionala tidningar ombads publicera innehåll som marknadsförde en plan som regeringen hade utarbetat, ”Ireland 2040”, på ett sätt som föreföll sudda ut gränsen mellan redaktionellt innehåll och reklam innehåll⁶⁵.

Irlands regering har vidtagit ett antal åtgärder för att se till att grävande journalistik inte leder till hot och repressalier. Även om Irland inte har någon särskild nationell mekanism som syftar till att garantera journalisters säkerhet förefaller ramen för skydd av journalister vara robust. 2014 års lag om skydd för utlämning av uppgifter skyddar exempelvis anställda som larmar om missförhållanden på arbetsplatsen. Inga varningar har lagts upp med avseende på Irland på Europarådets plattform för att främja skyddet av journalistik och journalisters säkerhet sedan den skapades 2015.

Den nya regeringen har lovat att reformera förtalslagarna. Målet skulle vara att säkerställa en balanserad hållning till yttrandefrihet, rätt till skydd för heder och rykte och rätt till tillgång till rättslig prövning. Frekventa förtalstvister, höga försvarskostnader och höga skadestånd som beviljas av irländska domstolar ses som ett incitament till självzensur och en begränsning av mediefriheten, vilket även skadar kampen mot korruption. Ett samråd om översynen av den irländska förtalslagen ägde rum i slutet av 2016 och början av 2017 och håller för närvarande på att avslutas. Målet är att reformera lagstiftningen i början av 2021⁶⁶. År 2017 anförde Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, i samband med ett skadestånd på 1,25 miljoner euro i ett förtalsmål i Irland, att oväntat stora skadeståndsbelopp i förtalsmål i princip kan ha en avskräckande effekt på mediernas rätt till yttrandefrihet och

⁶³ Båda rapporterna finns här: <https://www.bai.ie/en/news-and-information/publications/>.

⁶⁴ Övervakningsverktyget för mediepluralism 2020, s. 10.

⁶⁵ Irish Times, *Regional newspapers reject claims about Government ‘advertorials’*, den 27 februari 2018.

⁶⁶ Det bör erinras om att ”medlemsstaterna ska införa en omfattande rättslig ram som gör det möjligt för journalister och andra medieaktörer att bidra till den offentliga debatten på ett effektivt sätt och utan rädsla” (Europarådets ministerkommittés rekommendation (CM/Rec(2016)4)).

därför kräver särskilt noggrann granskning. Målet fördes upp och avgjordes enligt 1961 års förtalslag (*Defamation Act 1961*)⁶⁷.

Tillgången till information garanteras generellt⁶⁸. Enligt lagarna om informationsfrihet från 1997, 2003 och 2014 måste ministerier och andra offentliga organ offentliggöra information om sin verksamhet och ge allmänheten tillgång till information som de innehar. Efterlevnaden av lagen är som regel god. Införandet av en avgift för förfrågningar inom ramen för informationsfriheten 2003 minskade antal förfrågningar, men avgiften slopades efter lagen från 2014.

IV. ANDRA INSTITUTIONELLA PROBLEM MED KOPPLING TILL KONTROLLER OCH MOTVIKTER

Irland har ett parlamentssystem med två kammare: Parlamentet (*Oireachtas*) består av underhuset (*Dáil Éireann*) och överhuset (*Seanad Éireann*). Ministrar och parlamentsledamöter har rätt att ta initiativ till lagstiftning. I konstitutionen anges att regeringen är ansvarig gentemot underhuset. *High Court* ser över konstitutionen och har rätt att överklaga till appellationsdomstolen och Högsta domstolen. Presidenten får efter samråd med statsrådet (*Council of State*)⁶⁹ hänskjuta ett lagförslag till Högsta domstolen för en granskning av författningsenligheten. *Irish Human Rights and Equality Commission* är Irlands nationella institution för mänskliga rättigheter och jämställdhet.

Det är praxis att lagförslag och lagar går igenom ett samrådsförfarande. Parlamentet måste inte genomföra offentliga samråd när det överväger utkast till lagstiftning, även om det regelbundet väljer att göra det, antingen genom en öppen inbjudan att inkomma med synpunkter eller genom att föra en dialog med de mest relevanta aktörerna. Innan regeringen offentliggör ett lagförslag sker dessutom vanligtvis ett samrådsförfarande. Det relevanta ministeriet kan offentliggöra en grönbok med regeringens idéer och be om synpunkter från personer och organisationer. Innan lagförslaget slutförs kan en allmän beskrivning av lagförslaget offentliggöras. Den allmänna beskrivningen av ett lagförslag från regeringen granskas av ett parlamentsutskott innan lagförslaget slutligen färdigställs. Det relevanta utskottet kan bjuda in relevanta parter att delta genom att gå på möten för att diskutera den allmänna beskrivningen av lagförslaget. I slutet av granskningen före lagstiftningen utarbetar utskottet en rapport som det lägger fram för parlamentets kamrar. Rapporten ger rekommendationer om lagförslaget utifrån utskottets granskning. Dokument som läggs fram för kamrarna är tillgängliga för allmänheten på nätet. Lagförslag från enskilda ledamöter går endast igenom en liknande process för granskning av parlamentsutskottet om de går vidare från det andra steget i underhuset⁷⁰. Informationsdokument från parlamentets forskningsavdelning innehåller en utvärdering av den förhandsbedömning av konsekvenserna som regeringen tar fram. Forskningsavdelningen gör också politiska analyser av enskilda ledamöters lagförslag⁷¹.

⁶⁷ Dom från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna av den 15 juni 2017, *Independent Newspapers (Ireland) Limited mot Irland*, mål 28199/15.

⁶⁸ Indikatorn ”Skydd av rätten till information” i MPM 2020-rapporten graderas som en låg risk, s. 10.

⁶⁹ Ett organ som består av nuvarande och tidigare befattningshavare som företrädar den verkställande, lagstiftande och dömande makten samt personer som presidenten utnämner som ger presidenten råd om utövandet av hans eller hennes skönmässiga befogenheter.

⁷⁰ Underlag från Irland till 2020 års rapport om rättsstatsprincipen och information som mottagits i samband med landsbesöket.

⁷¹ Europaparlamentets forskningsavdelning, *Better Regulation practices in national parliaments*, s. 27.

Lagstiftningsåtgärder för att hantera covid-19-pandemin antogs genom ett normalt lagstiftningsförfarande med en målinriktad diskussion. Dessa lagstiftningsåtgärder är bland annat förslaget till hälsolagen (*Health (Preservation and Protection and other Emergency Measures in the Public Interest) Bill 2020*)⁷² och förslaget till lag om nödåtgärder i allmänhetens intresse (covid-19) (*Emergency Measures in the Public Interest (COVID-19) Bill 2020*)⁷³, som ger hälsoministern omfattande befogenheter att begränsa friheten för alla personer för att förhindra ytterligare spridning av covid-19 i Irland. De särskilda befogenheterna fortsätter att gälla fram till den 9 november 2020 när de kommer att upphöra att gälla såvida inte parlamentets båda kamrar antar en resolution om att godkänna fortsatt tillämpning av åtgärderna. *High Court* har avfärdat ett överklagande av dessa lagar som hävdade att de var oproportionerliga och författningsvidriga⁷⁴. Så kallade giljotinmotioner (*guillotine motions*) användes för båda lagarna. Dessa motioner används i brådskande fall då kamrarna beslutar att förkorta den tid som avsatts för att lämna in ändringsförslag, diskutera lagförslaget och rösta om alla återstående steg. År 2019 användes 2 giljotinfrågor av totalt 53 lagar eller lagförslag som antogs under året. Det finns även nödåtgärder, men dessa har inte tillämpats på senare tid⁷⁵.

***Irish Human Rights and Equality Commission* har ackrediterats med "A"-status⁷⁶.** FN:s *Global Alliance of National Human Rights Institutions* uppmuntrade i sina rekommendationer *Human Rights and Equality Commission* att förespråka lämplig finansiering och samtidigt skydda sitt ekonomiska oberoende.

Irland har ett dynamiskt och variationsrikt civilsamhälle, även om finansieringsbegränsningarna har väckt viss oro. Det offentliga rummet i Irland är öppet⁷⁷, men det civila samhällets organisationer har uttryckt oro över begränsningarna för det civila samhällets insatser när det gäller effekterna av ett förbud enligt vallagen mot donationer som för politiska syften ges en kandidat, ett politiskt parti/redovisningsenhet, valda tjänstemän eller en tredje part av en annan person än en irländsk medborgare som inte i vanliga fall bor på ön Irland eller av en juridisk person eller ett ideellt organ som består av

⁷² Irlands president undertecknade 2020 års lag om hälsa (bevarandeåtgärder, skyddsåtgärder och andra nödåtgärder i allmänhetens intresse) som lag den 20 mars 2020. Lagen ger hälsoministern befogenhet att utfärda förordningar för att införa åtgärder i syfte att sakta ner spridningen av viruset. Hälsoministern har bland annat befogenhet att begränsa resor till, från och inom Irland, begränsa folksamlingar, se till att företag vidtar skyddsåtgärder för att skydda personal och kunder, stänga inrättningar, t.ex. skolor.

⁷³ Irlands president undertecknade 2020 års lag om nödåtgärder i allmänhetens intresse (covid-19) som lag den 27 mars 2020. Lagen ger regeringen möjlighet att införa en rad extraordinära åtgärder för att förhindra, minimera, begränsa eller minska risken för att personer smittas av covid-19. Enligt lagen kan åtgärder införas på områden såsom bostäder och planering, hälsa och social omsorg, psykisk hälsa, försvaret, tillfälliga lönesubventioner, uppsägningar med mera.

⁷⁴ Dom från *High Court* av den 13 maj 2020, *O'Doherty & Waters v. Minister for Health & Attorney General*.

⁷⁵ Konstitutionen föreskriver en mekanism genom vilken premiärministern får begära att parlamentet förkortar den tid som överhuset ägnar åt att överväga ett lagförslag om lagstiftningen anses vara brådskande och omedelbart nödvändig för upprätthållandet av allmän ordning och säkerhet eller på grund av ett allmänt nödläge, oavsett om det är inhemskt eller internationellt. Underhuset och presidenten måste godkänna denna begäran. All lagstiftning som antas på grundval av denna bestämmelse gäller dock bara i 90 dagar, om inte båda kamrarna är eniga om att den bör fortsätta att gälla under en längre angiven period. Denna mekanism har aldrig använts. Enligt konstitutionen är det också möjligt för kamrarna att besluta att krigstid eller en tid av väpnat uppror föreligger, och under den tiden behöver en liten kategori av lagstiftning (ganska restriktivt tolkat) inte omfattas av rättslig tillsyn. Detta skedde senast 1995.

⁷⁶ *Irish Human Rights and Equality Commission* ackrediterades med "A"-status i november 2015 av FN:s *Global Alliance of National Human Rights Institutions* (GANHRI), underkommittén om ackreditering (SCA), ackrediteringsrapport – november 2015.

⁷⁷ Civicus klassning. Civicus delar in länder i olika klasser på en femgradig skala: Öppet, inskränkt, motarbetat, undertryckt och stängt.

personer som inte har ett kontor på ön Irland varifrån minst en av deras huvudsakliga verksamheter är baserad. Förbudet gäller oavsett belopp. Sipo har tolkat den relevanta lagstiftningen som att den även omfattar vissa verksamheter som bedrivs av det civila samhällets organisationer, såsom opinionsbildning även under andra perioder än valperioder. Detta har väckt oro bland det civila samhällets organisationer⁷⁸. I januari 2019 offentliggjorde *Irish Human Rights and Equality Commission* ett politiskt uttalande om vallagen och det civila samhällets utrymme⁷⁹. Kommissionen förklarade sina betänkligheter om att definitionen av begreppen ”politiska syften” och ”tredje part” i vallagen är överdrivet vid och omfattar en rad irländska organisationer i det civila samhället, vars opinionsbildningsfunktioner därmed begränsas. *Irish Human Rights and Equality Commission* ansåg att sådana föreskrifter borde undvika att onödigt begränsa bredare verksamhet inom det civila samhället som rör berättigad opinionsbildning och syftar till att påverka det politiska beslutsfattandet, även med avseende på mänskliga rättigheter och jämställdhetsfrågor. Sipo uppgav⁸⁰ att man kommer att undersöka dessa frågor inom ramen för en koppling till val eller folkomröstningar, t.ex. donationer till organisationer i syfte att bedriva lobbyverksamhet för att ha en folkomröstning. Hänsyn bör tas till kraven enligt EÜ-rätten⁸¹ och Europarådets standarder⁸² när det gäller tillgång till finansiering för det civila samhällets organisationer.

⁷⁸ Amnesty International Ireland, *Front Line Defenders*, *The Wheel*, *Transparency International Ireland*, *Uplift and the Irish Council for Civil Liberties* (2020), bidrag till FN:s särskilda rapportör för rätten till frihet att delta i fredliga sammankomster och föreningsfrihet, Clément Nyaletsossi Voule.

⁷⁹ IHREC, *Policy Statement on the Electoral Acts and Civil Society Space in Ireland*, januari 2019.

⁸⁰ Sipo, *Annual Report for 2019*.

⁸¹ Domstolens dom av den 18 juni 2020, kommissionen mot Ungern, C-78/18.

⁸² Europarådets ministerkommittés rekommendation CM/Rec(2017)14; *2014 Joint Guidelines on Freedom of Association of the Venice Commission and OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights*.

Bilaga: Källförteckning i alfabetisk ordning*

* Förteckningen över bidrag som mottagits i samband med samrådet om 2020 års rapport om rättsstatsprincipen finns på (kommissionens webbplats).

Amnesty International Ireland, Front Line Defenders, The Wheel, Transparency International Ireland, Uplift and the Irish Council for Civil Liberties (2020), bidrag till FN:s särskilda rapportör för rätten till frihet att delta i fredliga sammankomster och föreningsfrihet, Clément Nyaletsossi Voule.

Centrum för mediernas mångfald och mediefrihet (2020), Övervakningsverktyget för mediepluralism 2020. <https://cmpf.eui.eu/media-pluralism-monitor/mpm-2020/>.

Civicus kartläggning av det offentliga rummet: Irland. <https://monitor.civicus.org/country/ireland/>.

Europarådet: Ministerkommittén (2019), *Resolution CM/ResDH(2016)358 of the Committee of Ministers on excessive length of criminal and civil proceedings and lack of effective remedies*.

Europarådet: Ministerkommittén (2010), ministerkommitténs rekommendation CM/Rec(2010)12 till medlemsstaterna om domares oberoende, effektivitet och ansvar.

Europarådet: Ministerkommittén (2016), ministerkommitténs rekommendation CM/Rec(2016)4 till medlemsstaterna om skydd av journalistik och journalisters och andra medieaktörers säkerhet.

Europarådet: Ministerkommittén (2017), *Recommendation of the Committee of Ministers of the Council of Europe CM/REC(2017)14 on the Legal Status of Non-Governmental Organisations in Europe*.

Europarådets plattform för att främja skydd för journalistik och journalisters säkerhet (2020).

Europarådet: Venedigkommissionen (2010), *Report on the Independence of the Judicial System Part I: The Independence of Judges*, antagen av Venedigkommissionen vid dess 82:a plenarsammanträde (CDL-AD(2010)004-e).

Europarådet: Venedigkommissionen och OSSE:s kontor för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (2014), *Joint Guidelines on Freedom of Association*.

Council of the Bar of Ireland (2019), bidrag till *Joint Committee on Justice and Equality on Access to Justice and Legal Costs* av den 25 november 2019.

Europeiska unionens domstol, dom av den 25 juli 2018, LM, C216/18 PPU.

Europeiska unionens domstol, dom av den 19 november 2019, A. K., i de förenade målen C- 585/18, C- 624/18 och C- 625/18.

Europeiska unionens domstol, dom av den 18 juni 2020, Europeiska kommissionen mot Ungern, C-78/18 PPU.

Courts Service, *Long-Term Strategic Vision to 2030: Supporting Access to Justice in a modern, digital Ireland*.

Generaldirektoratet för kommunikation (2020), särskild Eurobarometer 502 om korruption.

Generaldirektoratet för kommunikation (2019), Flash Eurobarometer 482 om företagens inställning till korruption.

Europeiska audiovisuella observationsorganet (2019), *The independence of media regulatory authorities in Europe*.

Det europeiska centrumet för press- och mediefrihet (2020), *Mapping media freedom*.

Europeiska kommissionen (2020), resultattavla för rättskipningen i EU.

Europeiska kommissionen (2018), *Country Report Ireland*, SWD(2018) 206 final.

Europeiska kommissionen (2019), *Country Report Ireland*, SWD(2019) 1006 final.

Europeiska kommissionen (2020), *Country Report Ireland*, SWD(2020) 506 final.

Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, dom av den 22 december 2009, Parlov-Talčić mot Kroatien, mål 24810/06.

Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, dom av den 10 september 2010, McFarlane mot Irland, mål 31333/06.

Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, dom av den 15 juni 2017, Independent Newspapers (Ireland) Limited mot Irland, mål 28199/15.

Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, dom av den 6 november 2018, Ramos Nunes de Carvalho e Sá mot Portugal, mål 55391/19, 57728/13 och 74041/13.

Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, dom av den 5 maj 2020, Kövesi mot Rumänien, mål 3594/19.

European Networks of Councils for the Judiciary (2020), bidrag från European Networks of Councils for the Judiciary till samrådet med berörda parter för 2020 års rapport om rättsstatsprincipen.

Europaparlamentet (2016), *A comparative analysis of media freedom and pluralism in the EU Member States*.

Europaparlamentets forskningsavdelning, *Better Regulation practices in national parliaments*.

Freedom House (2020), *Freedom in the World 2020*.

Greco (2014), fjärde utvärderingsomgången – *Evaluation report on Ireland on Corruption prevention in respect of members of Parliament, judges and prosecutors*.

Greco (2018), fjärde utvärderingsomgången – *Interim compliance report on Ireland on Corruption prevention in respect of members of Parliament, judges and prosecutors*.

High Court, dom av den 13 maj 2020, *O'Doherty & Waters v. Minister for Health & Attorney General*.

Irlands regering (2020), underlag från Irland för 2020 års rapport om rättsstatsprincipen.

Irish Human Rights and Equality Commission (2019), *Ireland and the Convention on the Elimination of Racial Discrimination*, bidrag till FN:s kommitté för avskaffande av rasdiskriminering om Irlands kombinerade femte och sjätte rapport, oktober 2019.

Irish Human Rights and Equality Commission (2019), *Policy Statement on the Electoral Acts and Civil Society Space in Ireland*, januari 2019.

Irish Law Society (2018), bidrag till *Review of the Administration of Civil Justice of February 2018*: <https://cadmus.eui.eu/handle/1814/61144>.

Irish Times (2018), *Regional newspapers reject claims about Government 'advertorials'*: <https://www.irishtimes.com/news/politics/regional-newspapers-reject-claims-about-government-advertorials-1.3408081>.

Personal Injuries Commission (2018), *Second and Final Report*, Department of Business, Enterprise and Innovation of Ireland, juli 2018.

Reportrar utan gränser, Irland: <https://rsf.org/en/ireland>.

Transparency International (2017), *Speak Up* report: https://transparency.ie/sites/default/files/17.12.13_speak_up_report_ie_final.pdf.

Transparency International, *2019 Corruption Perception Index*: <https://www.transparency.org/en/cpi>.

Transparency International Ireland (2019), *Submission to the Department of Justice and Equality Review Group consultation on anti-fraud and anti-corruption structures and procedures*: https://www.transparency.ie/sites/default/files/19.04.26_ti_ireland_wcc_submission_final.pdf.

UN Global Alliance of National Human Rights Institutions (2015), Sub-Committee on Accreditation (SCA), *Accreditation Report* – november 2015.

Virtuellt besök i Irland i samband med 2020 års rapport om rättsstatsprincipen.

Bilaga II: Besöket i Irland

Kommissionens avdelningar höll i juni 2020 virtuella möten med följande enheter:

- Bar of Ireland
- Broadcasting Authority of Ireland
- Ordföranden för *Review Group* om strukturer och strategier för att förebygga, utreda och bestraffa ekonomisk brottslighet och korruption samt den tidigare högste åklagaren (*Director of Public Prosecutions*)
- Department of Justice and Equality
- Garda Economic Crime Bureau
- Garda Síochána Ombudsman Commission
- Irish Council for Civil Liberties
- Judicial Appointments Advisory Board
- Judicial Council
- Law Society of Ireland
- Legal Services Regulatory Authority
- National Union of Journalists
- Office of the Director of Corporate Enforcement (ODCE)
- Office of the Director of Public Prosecution
- Public Appointments Service
- Standards in Public Office Commission (SIPO)
- Supreme Court of Ireland
- Transparency International Ireland

* Kommissionen träffade även följande organisationer i ett antal horisontella möten:

- Amnesty International
- Civil Liberties Union for Europe
- Civil Society Europe
- Europeiska kyrkokonferensen
- EuroCommerce
- European Center for Not-for-Profit Law
- Europeiskt centrum för press- och mediefrihet
- Europeiska medborgarforumet
- Free Press Unlimited
- Front Line Defenders
- ILGA-Europe
- Internationella juristkommissionen
- International Federation for Human Rights
- Internationella pressinstitutet
- Plattformen för livslångt lärande
- Open Society Justice Initiative/Open Society European Policy Institute
- Reportrar utan gränser
- Transparency International EU